

Datum: 2025-05-12
Handläggare: Cecilia Knutsson
Diariernr: 2024.511 KS

Kommunstyrelsen

Svar på motion gällande att förbjuda användning av lustgas på offentlig plats - Anton César (S), Rebecka Gustin (S), Leif Hansson (S) och Simon Waern (S)

Ärendebeskrivning

Anton César (S), Rebecka Gustin (S), Leif Hansson (S) och Simon Waern (S) har till kommunfullmäktige den 11 december 2024 lämnat in en motion om att förbjuda användning av lustgas på offentlig plats.

Motionärerna föreslår följande:

Att kommunfullmäktige reviderar Allmänna ordningsföreskrifter så att det i dessa framgår att lustgas ska vara förbjudet att använda på offentlig plats i Alingsås kommun.

Kommunfullmäktige beslutade den 11 december 2024, § 191 att lämna vidare motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Kommunstyrelsen beslutade den 7 april 2025, § 62 att återremittera ärendet till kommunledningskontoret för utredning om möjligheten att förbjuda lustgas inom begränsade områden.

Förvaltningens yttrande

Kommunledningskontoret instämmer i att det finns skäl som talar för att lustgas i berusningssyfte bör regleras. Den 20 februari 2025 har regeringen föreslagit en ny lag om lustgas som ska motverka användning av lustgas som berusningsmedel och som föreslås träda i kraft den 1 juli 2025. Enligt förslaget ska det bli förbjudet att sälja lustgas till personer under 18 år och försäljning av lustgas begränsas i syfte att motverka lustgas som berusningsmedel.

Det finns ett antal kommuner som har gjort förändringar i sina lokala ordningsföreskrifter och förbjudit lustgasanvändning, som till exempel Uppsala, Nacka, Partille, Malmö och Lidingö. I Partille har man inte sett några effekter av beslutet. Frågan är aktuell i flera kommuner och det är oklart hur det nya lagförslaget påverkar frågan i andra kommuner.

För att kunna ändra i lokala ordningsföreskrifter ska kommunen anmäla förändringar till Länsstyrelsen som kan godkänna eller upphäva beslutet. Länsstyrelsen har upphävt flera kommuners beslut med hänvisning till att de har varit för breda och omfattande, samt att det är oklart hur lustgasanvändning kan störa den allmänna ordningen.

Kommunledningskontoret gör bedömningen att det under nuvarande lagstiftning kan gå att göra ändringar i de lokala ordningsföreskrifterna och förbjuda användande av lustgas i berusningssyfte i en tydlig geografisk avgränsning. Kommunledningskontoret bedömer vidare att den nya lagstiftningen kommer att bidra till minskat bruk av lustgas.

Det är dock oklart vad Länsstyrelsen kommer att göra för bedömningar kring geografisk begränsning oavsett omfattning av användande av lustgas, då de i tidigare beslut även har

konstaterat att det är oklart hur lustgasanvändning kan störa den allmänna ordningen, samt att den nya lagstiftningen väntas motverka användandet av lustgas i berusningssyfte.

Offentlig plats är den juridiska term som främst används inom ordningslagen för att definiera områden som är tillgängliga för allmänheten och som får användas för olika ändamål. Enligt 10 § i den lokala ordningsföreskriften är förtäring av spritdrycker, vin och starköl förbjudet inom ett reglerat geografiskt område. Detta område skulle även kunna omfatta användning av lustgas och området är redan idag reglerat.

Kommunledningskontoret ser därför en möjlighet att utöka regleringen av lustgas inom 10 § i den lokala ordningsföreskriften, men att det krävs en större utredning för att klargöra ytterligare förslag till begränsningar inom fler områden, så som till exempel förskolor och skolor och andra lämpliga områden. Kommunledningskontoret anser därför att motionen ska bifallas och att förbudet ska gälla inom ett begränsat geografiskt område enligt 10 §.

Ekonomisk bedömning

Förslag att motionen bifalls innebär administrativa kostnader och förslag att motionen avslås innebär inga kostnader.

Förslag till beslut

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

Motionen bifalls.

Beslutet ska skickas till

Kommunledningskontoret, kanslichef

Jerker Gustafsson
Biträdande kommundirektör

Cecilia Knutsson
Kanslichef och kommunjurist